

Referentni broj: KP-2023

Institut Ruđer Bošković

„Program – Natječaji za povećanje sudjelovanja u kompetitivnom projektnom financiranju“

studen, 2023

Sadržaj

1. Uvodne informacije	3
2. O programu KP	3
3. Tematske komponente programa KP.....	3
4. Natječaji za tematske komponente	3
5. Izvještavanje	7
6. Sadržaj i način podnošenja prijava	7
7. Aktivnosti i troškovi	7
8. Usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu“	8
9. Informiranje i vidljivost.....	11

1. Uvodne informacije

Iz sredstava Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (dalje u tekstu: NPOO) Institut Ruđer Bošković (dalje u tekstu: IRB) financirat će program pod nazivom „Program – Natječaji za povećanje sudjelovanja u kompetitivnom projektnom financiranju“ (dalje u tekstu: KP). Program će se odvijati u okviru NPOO Cilj 3.2. - Podizanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta.

Program će se provesti kroz niz tematskih komponenti koje će se financirati putem individualnih natječaja.

Ukupni iznos bespovratnih sredstava raspoloživ za dodjelu u okviru ovog programa iznosi 1.680.000,00 EUR.

2. O programu KP

Strateški cilj programa KP je podizanje znanstvene izvrsnosti IRB-a. Posebni ciljevi (PC) koji će biti obuhvaćeni kroz različite tematske komponente (natječaje) su:

- PC1 Povećanje sudjelovanja instituta u kompetitivnom projektnom financiranju
- PC2 Jačanje međunarodne znanstvene suradnje i znanstvene aktivnosti
- PC3 Jačanje interdisciplinarnosti znanstvenog rada.

3. Tematske komponente programa KP

Tematske komponente (TK) programa koje će doprinijeti posebnim ciljevima u okviru zadanog strateškog cilja su:

- KP1 Izrada i nadogradnja prijedloga nacionalnih projekata
- KP2 Izrada i nadogradnja prijedloga međunarodnih projekata
- KP3 Izrada i nadogradnja prijedloga interdisciplinarnih projekata.

Svaka tematska komponenta financirat će specificirane aktivnosti. Sredstva će se dodjeljivati putem natječaja. Natječaji će se provoditi u ciklusima unutar postupka trajno otvorenog poziva, kako je opisano u nastavku.

4. Natječaji za tematske komponente

Ovaj odjeljak opisuje pojedinačne natječaje za tematske komponente, dok odjeljci 5. – 9. sadrže opće opise koji se odnose na sve natječaje unutar programa.

4.1. Izrada i nadogradnja prijedloga nacionalnih projekata

Ova komponenta će omogućiti jednogodišnju potporu projektnim timovima koji su imali pozitivno ocijenjene prijave predložene za financiranje, ali nisu bili financirani zbog manjka sredstava (rezervna lista). Mjerom će se financirati niz radnji osmišljenih za dopunu ili redizajniranje prijedloga projekta s ciljem da se financira nakon ponovne prijave. Očekivane aktivnosti uključivat će istraživanja kako bi se potkrijepili preliminarni rezultati, putovanje radi sudjelovanja na konferencijama i međunarodnim institucijama te objavljivanja rezultata. Timovi kojima je dodijeljena potpora iz ovog instrumenta morat će dostaviti novi projektni prijedlog kao rezultat po završetku jednogodišnjeg razdoblja potpore. Samo projekti koji nisu međunarodne prirode bit će prihvatljivi za ovaj instrument. Timovi s prijedlogom novog (nepodnesenog) prijedloga koji mogu opravdati potrebu za financijskom potporom za izradu navedenog prijedloga također će se moći prijaviti. Ova aktivnost će doprinijeti ostvarivanju PC1.

4.1.1. Raspoloživa sredstva i vremenski okvir: Ukupni iznos bespovratnih sredstava predviđen za dodjelu u okviru ove komponente iznosi 600.000,00 €. U razdoblju od 2024. do 2026. godine planira se otvaranje četiri jednogodišnja poziva, svaki s predviđenim proračunom od 150.000,00 €.

Predviđeno je da paketi potpore iznose do 10.000 € po projektu godišnje.

4.1.2. Prihvatljivost prijavitelja: Prihvatljivi kandidati u ovome natječaju bit će zaposlenici IRB-a koji su podnijeli pozitivno ocijenjene prijave predložene za financiranje, ali nisu dobili financiranje zbog manjka sredstava (rezervna lista). Također će se moći prijaviti timovi koji predstavljaju novi (nepodnesen) prijedlog za nacionalne projekte i mogu opravdati potrebu za financijskom podrškom za izradu tog prijedloga.

4.1.3. Postupak vrednovanja: Prijave će se podnositi Povjerenstvu za razvojne koeficijente koje čine ravnatelj, predsjednik znanstvenog vijeća i predsjednici vijeća struke. Povjerenstvo će dati preporuku na temelju koje će ravnatelj donijeti odluku o raspodjeli.

4.1.4. Rok za prijavu: Natječaj se provodi u postupku trajno otvorenog poziva s ciklusima u trajanju od godinu dana. Predviđeno je da ciklusi slijede datume navedene u tablici u nastavku.

Identifikator	Otvoreno	Zatvoreno	Procijenjeno	Započeto	Završeno
KP1-24	1. 2024.	2. 2024.	3. 2024.	3. 2024.	3. 2025.
KP1-25	12. 2024.	1. 2025.	2. 2025.	2. 2025.	2. 2026.
KP1-26	11. 2025.	12. 2025.	1. 2026.	1. 2026.	1. 2027.
KP1-27	10. 2026.	11. 2026.	12. 2026.	12. 2026.	12. 2027.

4.2. Izrada i nadogradnja prijedloga međunarodnih projekata

Ova komponenta će omogućiti jednogodišnju potporu projektnim timovima koji su imali pozitivno ocijenjene prijave predložene za financiranje, ali nisu bili financirani zbog manjka sredstava (rezervna lista). Mjerom će se financirati niz radnji osmišljenih za dopunu ili redizajniranje prijedloga projekta s ciljem da se financira nakon ponovne prijave. Timovi kojima je dodijeljena potpora iz ovog instrumenta morat će dostaviti novi projektni prijedlog kao rezultat po završetku jednogodišnjeg razdoblja potpore. Timovi s prijedlogom novog (nepodnesenog) prijedloga koji mogu opravdati potrebu za financijskom potporom za izradu navedenog prijedloga također će se moći prijaviti. Ova aktivnost će doprinijeti ostvarivanju PC1 i PC2.

4.2.1. Raspoloživa sredstva i vremenski okvir: Ukupni iznos bespovratnih sredstava predviđen za dodjelu u okviru ove komponente iznosi 800.000,00 €. U razdoblju od 2024. do 2026. godine planira se otvaranje četiri jednogodišnja poziva, svaki s predviđenim proračunom od 200.000,00 €.

Predviđeno je da paketi potpore iznose do 20.000 € po projektu godišnje.

4.2.2. Prihvatljivost prijavitelja: Prihvatljivi kandidati u ovome natječaju bit će zaposlenici IRB-a koji su vodili (ili igrali ključnu ulogu u) pozitivno ocijenjene prijave za međunarodne projekte predložene za financiranje, ali nisu dobili sredstva zbog nedostatka financijskih resursa (rezervna lista). Također će se moći prijaviti timovi koji predstavljaju novi (nepodnesen) prijedlog za međunarodne projekte i mogu opravdati potrebu za financijskom podrškom za izradu tog prijedloga.

4.2.3. Postupak vrednovanja: Prijave će se podnositi Povjerenstvu za razvojne koeficijente koje čine ravnatelj, predsjednik znanstvenog vijeća i predsjednici vijeća struke. Povjerenstvo će dati preporuku na temelju koje će ravnatelj donijeti odluku o raspodjeli.

4.2.4. Rok za prijavu: Natječaj se provodi u postupku trajno otvorenog poziva s ciklusima u trajanju od godinu dana. Predviđeno je da ciklusi slijede datume navedene u tablici u nastavku.

Identifikator	Otvoreno	Zatvoreno	Procijenjeno	Započeto	Završeno
KP2-24	1. 2024.	2. 2024.	3. 2024.	3. 2024.	3. 2025.
KP2-25	12. 2024.	1. 2025.	2. 2025.	2. 2025.	2. 2026.
KP2-26	11. 2025.	12. 2025.	1. 2026.	1. 2026.	1. 2027.
KP2-27	10. 2026.	11. 2026.	12. 2026.	12. 2026.	12. 2027.

4.3. Izrada i nadogradnju prijedloga interdisciplinarni projekta.

Ova aktivnost će omogućiti jednogodišnju potporu projektnim timovima koji su imali pozitivno ocijenjene prijave predložene za financiranje, ali nisu bili financirani zbog manjka sredstava (rezervna lista). Mjerom će se financirati niz radnji osmišljenih za dopunu ili redizajniranje prijedloga projekta s ciljem da se financira nakon ponovne prijave. Timovi kojima je dodijeljena potpora iz ovog instrumenta morat će dostaviti novi projektni prijedlog kao rezultat po završetku jednogodišnjeg razdoblja potpore. Samo projekti koji su interdisciplinarne prirode bit će prihvatljivi za ovaj instrument. Timovi s prijedlogom novog (nepodnesenog) prijedloga koji mogu opravdati potrebu za financijskom potporom za izradu navedenog prijedloga također će se moći prijaviti. Ova aktivnost će doprinijeti ostvarivanju PC1 i PC3.

4.3.1. Raspoloživa sredstva i vremenski okvir: Ukupni iznos bespovratnih sredstava predviđen za dodjelu u okviru ove komponente iznosi 280.000,00 €. U razdoblju od 2024. do 2026. godine planira se otvaranje četiri jednogodišnja poziva, svaki s predviđenim proračunom od 70.000,00 €.

Predviđeno je da paketi potpore iznose do 10.000 € po projektu godišnje.

4.3.2. Prihvatljivost prijavitelja: Prihvatljivi kandidati u ovome natječaju bit će zaposlenici IRB-a koji su vodili (ili igrali ključnu ulogu u) pozitivno ocijenjene prijave za interdisciplinarne projekte predložene za financiranje, ali nisu dobili sredstva zbog nedostatka financijskih resursa (rezervna lista). Također će se moći prijaviti timovi koji predstavljaju novi (nepodnesen) prijedlog za interdisciplinarne projekte i mogu opravdati potrebu za financijskom podrškom za izradu tog prijedloga.

4.3.3. Postupak vrednovanja: Prijave će se podnositi Povjerenstvu za razvojne koeficijente koje čine ravnatelj, predsjednik znanstvenog vijeća i predsjednici vijeća struke. Povjerenstvo će dati preporuku na temelju koje će ravnatelj donijeti odluku o raspodjeli.

4.3.4. Rok za prijavu: Natječaj se provodi u postupku trajno otvorenog poziva s ciklusima u trajanju od godinu dana. Predviđeno je da ciklusi slijede datume navedene u tablici u nastavku.

Identifikator	Otvoreno	Zatvoreno	Procijenjeno	Započeto	Završeno
KP3-24	1. 2024.	2. 2024.	3. 2024.	3. 2024.	3. 2025.
KP3-25	12. 2024.	1. 2025.	2. 2025.	2. 2025.	2. 2026.
KP3-26	11. 2025.	12. 2025.	1. 2026.	1. 2026.	1. 2027.
KP3-27	10. 2026.	11. 2026.	12. 2026.	12. 2026.	12. 2027.

5. Izvještavanje

Podnositelji odobrenih zahtjeva, najkasnije 30 dana nakon završetka projekta, podnose kratko izvješće o provedbi projekta. Izvješće se podnosi istom povjerenstvu kojem su ishodno podneseni zahtjevi. Povjerenstvo ocjenjuje izvješće pozitivnom ili negativnom ocjenom.

6. Sadržaj i način podnošenja prijave

Prijava na natječaj sastoji se od dostave prijedloga na obrascima za prijavu koji se podnosi samo u elektroničkom obliku na pisarnica@irb.hr.

Dokumenti koji čine prijedlog su sljedeći:

- Obrazac 1. Prijavni obrazac – opis prijavitelja i usklađenosti s uvjetima natječaja, kratki radni plan i kratki financijski plan.
- Obrazac 2. Obrazac usklađenosti projektnog prijedloga s načelom „ne nanosi bitnu štetu“

7. Aktivnosti i troškovi

Vrste dozvoljenih odnosno prihvatljivih troškova za natječaje unutra programa su:

1. istraživački rad na terenu, u laboratorijima, arhivima i knjižnicama, što uključuje materijalne troškove, troškove usluga, troškove puta i smještaja te naknadu za korištenje opreme i gradiva
2. sredstva za nabavu informatičke i druge istraživačke opreme uključujući zavisne troškove nabave, sredstva za rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje imovine, sredstva za literaturu i podatke kao i sredstva za različite programe usavršavanja
3. sredstva za diseminaciju putem sudjelovanja na znanstvenim skupovima i objavljivanja znanstvenih radova (uključujući troškove pripreme i tiska) i organizaciju znanstvenih skupova
4. sredstva za uredski materijal, poštanske troškove i druge troškove koji su u trenutku podnošenja projektnog prijedloga nepredvidivi, a moguće ih je opravdati kao nužne za provedbu projektnih aktivnosti

Neprihvatljivi troškovi za natječaje unutra programa su:

- nadoknativi PDV, tj. porez na dodanu vrijednost za koji prijavitelj/korisnik ima pravo ostvariti odbitak
- troškovi amortizacije imovine čijem stjecanju su doprinijela javna sredstva
- bilo kakve isplate dobiti uključujući dividende
- rezerviranja za buduće moguće gubitke ili troškove
- kamate i ostali financijski troškovi
- kazne, financijske globe i troškovi sudskog spora
- kupnja ili zakup zemljišta i nekretnina
- troškovi najma poslovnog prostora

- kupnja ili nabava motornog vozila
- troškovi koji su nastali prije odobrenja programa
- troškovi koji se već financiraju putem drugih nacionalnih ili EU programa
- troškovi koji se odnose na ulaganja u svrhu jačanja proizvodnih ili prodajnih kapaciteta prijavitelja i/ili partnera
- troškovi sudjelovanja i putovanja na sajmove i konferencije sa svrhom komercijalizacije
- troškovi oglašavanja, prodaje i/ili distribucije proizvoda ili usluga
- svi ostali troškovi koji nisu navedeni u kategoriji prihvatljivih troškova.

8. Usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu“

Sva ulaganja sufinancirana sredstvima Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a sukladno tome i projekti podržani ovim programom moraju biti usklađena s načelom "ne nanosi bitnu štetu" ("do no significant harm" - DNSH).

Načelo „ne nanosi bitnu štetu“ podrazumijeva da gospodarska djelatnost koja se financira proračunskim sredstvima ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima, odnosno da nema negativan utjecaj na njih. Pri procjeni gospodarske djelatnosti u odnosu na okolišne ciljeve u obzir se uzima učinak na okoliš same djelatnosti, kao i potencijalni učinak na okoliš tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje proizlazi iz te djelatnosti tijekom njezova životnog ciklusa.

Bitna šteta okolišnim ciljevima definirana je u Uredbi (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (u daljnjem tekstu: Uredba o taksonomiji). Taksonomija definira šest okolišnih ciljeva (u tablici niže).

Kako bi bio prihvatljiv, projektni prijedlog mora biti u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu“. To znači da projekt ne uključuje aktivnosti kojima se nanosi bitna šteta bilo kojem od okolišnih ciljeva u smislu članka 17. Uredbe o taksonomiji. Istraživačke aktivnosti ne smiju biti povezane s aktivnostima navedenima na listi automatski isključenih aktivnosti unutar DNSH-a te moraju biti usklađene s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša. Navedeno se dokazuje *Obrascem usklađenosti projektnog prijedloga s načelom „ne nanosi bitnu štetu“ (Obrazac 2).*

¹ Mehanizam za oporavak i otpornost je mehanizam Europske unije čija je svrha osigurati djelotvornu i znatnu financijsku potporu za ubrzanje provedbe održivih reformi i povezanih javnih ulaganja u državama članicama te na taj način ublažiti gospodarske i socijalne posljedice pandemije koronavirusa i učiniti europska gospodarstva i društva održivijima, otpornijima i spremnijima za izazove i prilike koje donose zelena i digitalna tranzicija. Temelj za dodjelu sredstava državama članicama su Nacionalni planovi oporavka i otpornosti od 2021. do 2026. koje je odobrila Europska Komisija i u kojima su detaljno razrađene reforme i povezana ulaganja.

Prijavitelj u projektnom prijedlogu ne mora dokazivati pozitivan doprinos okolišnim ciljevima, ali projekt ne smije uključivati sljedeće aktivnosti kojima se nanosi bitna šteta bilo kojem od okolišnih ciljeva, u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852:

- aktivnosti koje se odnose na fosilna goriva, uključujući daljnju upotrebu
- aktivnosti u okviru EU-ova sustava trgovanja emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti
- aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama i postrojenjima za mehaničku biološku obradu
- aktivnosti kod kojih dugotrajno odlaganje otpada može naštetiti okolišu,

te mora biti usklađen s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša.

Nastavno na navedeno, projektni prijedlozi moraju biti usklađeni s dolje navedenim odredbama okolišnih ciljeva:

Redni broj	Naziv okolišnog cilja	Opis
1.	<i>Ublažavanje klimatskih promjena</i>	Projekt ne dovodi do značajnih emisija stakleničkih plinova te se ne provodi u svrhu eksploatacije, prijevoza ili korištenja fosilnih goriva. Očekivane vrijednosti emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje ne narušavaju ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova niti otežavaju primjenu rješenja za ublažavanje klimatskih promjena.
2.	<i>Prilagodba klimatskim promjenama</i>	Projekt ne dovodi do povećanog štetnog učinka sadašnje klime i očekivane buduće klime na samu djelatnost ili na ljude, prirodu ili imovinu. Bitna šteta za cilj može se prouzročiti ukoliko projekt, uključujući tehnologiju, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje, (i) nisu prilagođeni štetnim učincima klimatskih promjena, kada su djelatnost ili proizvod izloženi riziku od takvih učinaka, ili (ii.) su loše prilagođeni na način da se rješenjem za prilagodbu štiti jedno područje (ljudi, priroda ili imovina), a istodobno povećava rizik na drugom području.

3.	<i>Korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa</i>	Projekt ne šteti dobrom stanju ili dobrom ekološkom potencijalu vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode ili dobrom stanju okoliša morskih voda. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.
4.	<i>Kružno gospodarstvo, uključujući sprečavanje nastanka i recikliranje otpada</i>	Projekt ne dovodi do značajne neučinkovitosti u uporabi materijala ili u izravnoj ili neizravnoj uporabi prirodnih resursa, do značajnog povećanja stvaranja, spaljivanja ili odlaganja otpada ili dugoročnog odlaganja otpada koje može uzrokovati bitnu i dugoročnu štetu za okoliš. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za ciljeve kružnog gospodarstva.
5.	<i>Prevenција i kontrola onečišćenja zraka, vode i tla</i>	Projekt ne dovodi do značajnog povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili tlo. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.
6.	<i>Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava</i>	Projekt nije štetan za dobro stanje i otpornost ekosustava ili za stanje očuvanosti staništa i vrsta, među ostalim onih od interesa za Uniju. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.

Kao što je gore navedeno, projektni prijedlozi moraju biti usklađeni sa sljedećim nacionalnim i zakonodavstvom Europske unije iz područja zaštite okoliša:

- Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš;
- Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš;
- Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore;
- Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica;
- Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike;
- Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja);
- Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva;

- Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ;
- Tehničke smjernice Europske komisije o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost (2021/C 58/01);
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18);
- Zakon o vodama (NN 66/19, 84/21);
- Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21);
- Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18 i 31/20);
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/2014).

Dostavom popunjenog *Obrasca 2.* predlagatelj projektnog prijedloga dokazuje da je njegov projektni prijedlog usklađen s uvjetima koji su navedeni za svaki okolišni cilj te s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša, odnosno da je usklađen s načelom „ne nanosi bitnu štetu“.

9. Informiranje i vidljivost

Potrebno je osigurati mjere vidljivosti kako bi se osiguralo pružanje koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalima medijima i javnosti. Pri tome su korisnik i partner dužni, gdje je to primjenjivo, ispravno i vidljivo, prikazati u svim komunikacijskim aktivnostima amblem EU-a s odgovarajućom izjavom o financiranju (*koja glasi: „Financira Europska unija – NextGenerationEU“*), uzimajući u obzir i sljedeće odredbe:

- Kada se prikazuje zajedno s drugim logotipom, amblem Europske unije mora biti prikazan barem jednako istaknuto i vidljivo kao i drugi logotipi. Amblem mora ostati zaseban i odvojen i ne može se mijenjati dodavanjem drugih vizualnih oznaka, brendova ili teksta. Osim ovog amblema, nikakav drugi vizualni identitet ni logotip ne smiju se koristiti za isticanje potpore EU.
- Kada je to primjenjivo, država članica dužna je navesti sljedeće odricanje od odgovornosti: *„Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije. Ni Europska unija ni Europska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.“*

Amblemi i izjava dostupni su na linku:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/

Generator uzoraka: <https://www.euinmyregion.eu/generator>